

volkstuinten als 'randverschijnsel'

Bij het horen van het woord 'volkstuint' zullen maar weinig mensen denken aan de open tuinen van de Nederlandse Tuinenstichting. Veeleer dringt zich het beeld op van een perfect onderhouden complex van nutstuinen, waar enthousiaste tuiniers ervaringen uitwisselen en, waar nodig, elkaar helpen. Toch is het verschil tussen de NTS- en volkstuintier lang niet zo groot als men vaak denkt.

Tekst - Rudy de Heus
Fotografie - Wim Grootenhuis

MEER
TUINEN
LANDSE
TUINEN
STICHTING

De tuin van Rudy de Heus en Nynke Atsma, Oude Twentseweg 26, 8105 RG Luttenberg, 0572 301 498. Voor donateurs is de tuin gratis open op: zo 5 en zo 26 juli 10-17 uur. Tevens geopend van 1 juni t/m 31 augustus op afspraak. Entree gratis voor NTS-donateurs, voor niet-donateurs € 2,50. Zie tevens Open Tuinen Gids (tuin nr. 47) Website: www.rudyennynkestuin.nl

Of anders gezegd: de tuinier met in kranten gewikkelde stronken andijvie onder z'n snelbinders verschilt echt niet zoveel van zijn collega met de achterbak van de auto vol planten met tongbrekende namen. Beiden hebben een omtuind stuk grond nodig om hun hobby uit te oefenen. Beiden mopperen op late nachtvorsten, te droog, te nat, hagel, slakken, mollen en konijnen. Beiden zijn even blij met alles wat wel goed – soms beter dan verwacht- gelukt is. De allergrootste overeenkomst is wel de overgave waarmee al deze mensen hun grond bewerken en vertroetelen. Zij zijn besmet met het tuinvirus, een helaas/gelukkig ongeneeslijke kwaal waar geen doktertje-lief iets aan verhelpt. Ooit opgelopen hetzij in de vroege jeugd, hetzij op latere leeftijd.

Interactie

Onze eigen tuin is als siertuin aangelegd met waterpartijen en diverse gemengde borders. Hierin kunnen wij ons heerlijk uitleven. Het fijne van tuinieren is de interactie tussen tuin en tuinier. Er zullen mensen zijn die bij het woord "interactie" de wenkbrauwen fronsen. Maar wij ervaren het zo, wanneer in het voorjaar de tuin de energie teruggeeft die er in gestoken is. Planten hebben zich uitgezaaid waar je ze niet verwacht had, maar op de plek die uiteindelijk precies de juiste blijkt te zijn.

Dankzij de waterpartijen hebben we ook een uitbundig vogel- en kikkerleven. Hun zang draagt bij aan het geluksgevoel dat een tuin je geven kan. Natuurlijk kennen wij – zoals alle tuiniers – ook momenten van vertwijfeling: mollen die van je gazon een berglandschap maken, een uitbraak van hanenpoten of slakken die een feestmaal aanrichten in je mooiste groep hosta's. De beste remedie is je voor te stellen dat je 's morgens uit het raam kijkt en de tuin is weg! Alleen maar asfalt en een bordje met de tekst: "In het vervolg geen zorgen meer!" Dit is een blik in de hel. Je haalt diep adem, doet je ogen open en ziet weer die heerlijke tuin: je eigen paradijsje!

Wilde tuin

Ik wilde ook graag een stuk "wilde tuin" waar bijna alles zijn gang mocht gaan en het onderhoud zich beperkte tot tweemaal per jaar maaien en afvoeren. Die kans kregen wij midden jaren tachtig toen we een stukje boerenland konden kopen, grenzend aan onze tuin. Toen eenmaal de felbegeerde achthonderd vierkante meter aan onze tuin waren toegevoegd, bleek ook Nynke zo haar wensen te hebben: een kweektuin voor snijbloemen. Deze werd gesitueerd aan de rand van de wilde tuin (verschillende NTS-tuinen hebben zo'n minivolkstuin ergens, aan de rand van het terrein). Al gauw breidde het aantal functies zich uit: het werd ook proeftuin voor nieuwigheden, herstellingsoord voor planten die te donker hadden gestaan, en er kwam plek voor bessenstruiken. Voeg hierbij het bed met zonnebloemen en een brede strook dahlia's en zie: een klein stukje volkstuintcomplex temidden van de wilde bloemen en wuivende grashalmen. Een typisch geval van "les extrêmes se touchent".

De reacties hierop zijn heel verschillend, vaak ook komisch. Eén wil ik u niet onthouden, namelijk van een doorgewinterde Sallandse volkstuintier. Hij stond even rond te kijken, zich onderwijl onder zijn pet krabbend. Toen zei hij: "Aj noe dat stukkie laand helemaal umspit, krieg ie machtig vulle ruimte voor earpels, stokkebonen en wit ik nie wat. Moar ja, ik wit wè, d'een hold van netties en d'ander hold van onkruid. Met een "Nou, ajuu" kloste hij weg, mij perplex achterlatend.

Ik keek om mij heen. Boven het "onkruid" zag ik bijen, hommels en vlinders van bloem tot bloem vliegen. Volkstuint, siertuint... verschil zal er altijd zijn. En dat is maar goed ook, want wat levert dat altijd weer veel gesprekstof op!